

Statenvoorstel 59/14 A

Voorgestelde behandeling

Statencommissie : commissie voor Cultuur en Samenleving,
10 oktober 2014

PS-vergadering : 31 oktober 2014

Onderwerp

Governance en organisatie Stichting Brabant C Fonds –
Uitnodiging tot het kenbaar maken van wensen en bedenkingen

Datum

9 september 2014

Documentnummer

GS: 3660455

PS: 3666524

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant

Samenvatting

Op 4 juli 2014 heeft PS besloten tot het instellen van het Brabant C Fonds en hiertoe een stichting op te richten. Met dit fonds wil de provincie stimuleren dat er meer kunst en cultuur van nationaal en internationaal niveau in Brabant te zien is. Het Fonds Brabant C maakt onderdeel uit van een nieuwe aanpak voor investeren in cultuur, die bestaat uit 3 elementen: Netwerk, Aanjaagrol en Fonds. Via dit dossier wordt PS gevraagd om eventuele wensen en bedenkingen kenbaar te maken aan GS met betrekking tot het voorgenomen besluit van GS om de Stichting Brabant C Fonds op te richten en uit te voeren zoals vastgelegd in resp. het Ontwerp Opdracht Brabant C Fonds, het Ontwerp Statuten Brabant C Fonds, en het Ontwerp Financieringsreglement Brabant C Fonds. Na besluitvorming in PS zal het College toestemming vragen aan de Minister van BZK en kan de stichting worden opgericht.

Het College informeert PS nu over de wijze waarop de uitvoering is voorbereid. Een kernachtige samenvatting is te vinden in bijlage 2: *Brabant C in een notendop*. In de definitieve versie van het businessplan (bijlage 3) wordt de Brabant C-aanpak vertaald in visie/missie, doelen en organisatie van het fonds. Daarnaast is in 3 documenten de juridische basis voor de stichting Brabant C Fonds uitgewerkt: de *ontwerp opdracht* is de opdracht van de provincie aan de stichting (bijlage 4), de *ontwerp statuten* gaan over de interne organisatie, bevoegdheden en wettelijke

verplichtingen van de stichting (bijlage 5) en het *ontwerp financieringsreglement* gaat over de verhouding tussen initiatiefnemers van projecten en het fonds (bijlage 6). Hierin zijn de criteria vastgelegd waaraan projectvoorstellen zullen worden getoetst.

Datum

9 september 2014

Documentnummer

GS: 3660455

PS: 3666524

Het voorstel

Geen wensen en bedenkingen kenbaar te maken met betrekking tot het voorgenomen besluit van het College van Gedeputeerde Staten om de Stichting Brabant C Fonds op te richten en uit te voeren zoals vastgelegd in:

- a. Ontwerp Opdracht Brabant C Fonds;
- b. Ontwerp Statuten Brabant C Fonds;
- c. Ontwerp Financieringsreglement Brabant C Fonds.

Aanleiding

Op 4 juli 2014 heeft PS besloten tot de instelling van het Brabant C Fonds en de oprichting van een stichting met zelfstandige beslissingsbevoegdheid. PS heeft het College toen opdracht gegeven om voor de uitvoering van het fonds over te gaan tot (voorbereiding van) de oprichting van een stichting. Onderdeel van de opdracht zijn 7 onderwerpen die PS expliciet heeft benoemd, die in de uitvoering gerealiseerd dienen te worden. Te weten: 1) versterking cultuursysteem, 2) multiplier, 3) revolverendheid, 4) netwerk, 5) transparante governance, 6) monitoring en evaluatie en 7) kosten uitvoering en organisatie. Verderop in het statenvoorstel wordt van elk van deze de uitwerking toegelicht.

Bevoegdheid

Het oprichten van de stichting Brabant C Fonds is de bevoegdheid van het College van Gedeputeerde Staten. Met dit Statenvoorstel geeft het College overeenkomstig de artikelen 158 en 167, lid 4 van de Provinciewet, Provinciale Staten inzage in de wijze waarop het voornemens is de oprichting en uitvoering te operationaliseren en stelt hen in staat tot het uiten van wensen en bedenkingen.

De documenten die GS in haar uitvoerende rol hierbij aan PS voorlegt, krijgen later dit jaar meer gedetailleerde uitwerkingen en zullen vóór de oprichting van de stichting gereed zijn. Zo zullen onder meer een huishoudelijk reglement, procedures voor advies, bezwaar en beroep en werving van personeel nader worden uitgewerkt. Deze hebben betrekking op de uitvoering en vallen onder de bevoegdheid van het College.

Doel

Doel van dit dossier is om Provinciale Staten te informeren over de wijze waarop het College uitvoering heeft gegeven aan besluit 33/14 d.d. 4

juli 2014, en Provinciale Staten in staat te stellen om eventuele wensen en bedenkingen kenbaar te maken aan GS over het voorgenomen besluit om de Stichting Brabant C Fonds op te richten.

Datum

9 september 2014

Documentnummer

GS: 3660455

PS: 3666524

De 7 onderwerpen die daarbij expliciet zijn benoemd, worden elk onderstaand in 3 stappen toegelicht:

- a. Hoe luidt de opdracht van PS;
- b. Hoe is het betreffende onderwerp uitgewerkt in het businessplan;
- c. Waar is het terug te vinden in de juridische documenten.

1. Versterking cultuursysteem en vrijetijdseconomie

a. **Opdracht PS:**

Versterking van het cultuursysteem en de vrijetijdseconomie van Brabant.

b. **Businessplan:**

De versterking van het cultuursysteem en de vrijetijdseconomie neemt in het businessplan een centrale plaats in. In hoofdstuk 3 wordt betoogd dat het investeren in topkwaliteit het hele cultuursysteem van Brabant versterkt en van betekenis is voor alle inwoners van Brabant en voor het vestigingsklimaat. In de missie (hoofdstuk 4) staat versterking en vergroting van het kunst- en cultuuraanbod centraal. In de doelstellingen 1, 2 en 3 wordt geschetst dat de projecten van (inter-)nationaal niveau moeten zijn en zo meer bezoekers naar Brabant zullen trekken en culturele hotspots mede tot bloei brengen. Doelstelling 6 luidt: Het Brabants cultuursysteem ontwikkelt van kwetsbaar naar vitaal.

De vanaf hoofdstuk 6 beschreven organisatie en governance zijn op deze kern toegesneden. Behalve investeren in de juiste projecten, zijn ook scouten, aanjagen en het meebouwen aan het Brabant C Netwerk van groot belang. Versterking van het cultuursysteem via investeren in kunst en cultuurprojecten van (inter)nationaal niveau is dan ook de kern van de opdracht van het Brabant C Fonds (paragrafen 1.2.1, 1.2.2, 3.2.1, 4.2 doelen onder 6).

c. **Waar te vinden:**

Opdracht

- Overname van de statutaire doelstelling van de stichting 'het versterken en ontwikkelen van het cultuursysteem van de provincie Noord-Brabant (overwegingen onder c., letter g)

- De te financieren projecten moeten tezamen een portfolio vormen dat bijdraagt aan versterking van het cultuursysteem (artikel 2, lid 1 onder a)
- De administratie van het fonds moet te allen tijde rapportage mogelijk maken over de gerealiseerde en nog te verwachten bijdrage van gehonoreerde projecten aan versterking van het cultuursysteem (artikel 9, lid 1 onder E)

Statuten

- ‘Versterking van het cultuursysteem’ en de vrijetijdseconomie zijn opgenomen in de doelstellingen, die bestaansredenen van de stichting weergeeft (art.2 onder g)

Financieringsreglement

- Elk project moet, om in aanmerking te komen voor financiering uit het fonds, een duurzame versterking aan het cultuursysteem leveren (artikel 21 lid 1 onder b en e, artikel 25 lid 1 onder b en lid 2 onder c)
- Ook andere subsidievereisten dragen direct bij aan dit doel, zoals hoge culturele kwaliteit, cultureel ondernemerschap, bijdrage aan talentontwikkeling, innovatie, bijdrage aan vrijetijdseconomie, draagvlak in de Brabantse samenleving, samenwerking met partijen binnen en buiten het culturele domein, verbinding met Brabantse topsectoren

Datum

9 september 2014

Documentnummer

GS: 3660455

PS: 3666524

2. Multiplier

a. **Opdracht PS:**

Een multiplier van 3 over de gehele portefeuille over de gehele looptijd.

b. **Businessplan:**

Dit vereiste vindt zijn grondslag in de ijkpunten van het Essent Investeringsprogramma (businessplan par. 4.4.1, ijkpunt 5). Doordat Brabant C maximaal 30% financiert van de totale begroting van een project, wordt via het fonds een investering voor cultuur in Brabant gerealiseerd die deze met minimaal een ruime factor 3 vermenigvuldigt (par. 5.1.3). Op die manier is er dus sprake van een multiplier.

Naast deze directe multiplier kunnen we een indirecte multiplier onderscheiden: extra investeringen die indirect het gevolg zijn van de projecten. Denk aan uitgaven van bezoekers voor of na een evenement, maar ook aan vormgevers, podiumbouwers, cateraars, enz. – bedrijven die worden ingezet in de voorbereiding en uitvoering van projecten (par. 5.1.3). Zie verder het schema in par. 10.2.1 en bijlage B in het Businessplan “Betekenissen voor welzijn en welvaart”.

Datum

9 september 2014

Documentnummer

GS: 3660455

PS: 3666524

c. **Waar te vinden:**

Opdracht

- het portfolio moet een multiplier van 3 opleveren over de hele looptijd van het fonds (art. 2 lid 1 onder a.)
- de bevoegdheid van het bestuur m.b.t. financieringsbesluiten reikt tot max 30% van de subsidiabele kosten van een project (art. 5 lid 1 van de opdracht); dit is een nadere uitwerking van artikel 5 lid 2 van de Statuten

Financieringsreglement

- de maximale subsidiehoogte bedraagt 30% van de subsidiabele kosten (art. 24 en 28)

3. Revolverendheid

a. **Opdracht PS:**

Realiseren van een zo hoog mogelijke revolverendheid van het budget van het fonds besteed aan projecten.

b. **Businessplan:**

Ook dit punt vindt zijn grondslag de ijkpunten van de Essent Investeringsagenda (businessplan par. 4.4.1, ijkpunt 6).

De stichting stuurt daarom pro-actief op revolverendheid en spant zich in voor jaarlijkse toename daarvan (par. 10.2.2). Dit dwingt initiatiefnemers in elk geval tot het loslaten van de traditionele subsidiegedachte, die in de cultuursector nog vrij vanzelfsprekend is.

Daar waar mogelijk zal Brabant C participeren. Subsidies worden primair verstrekt in de vorm van leningen of garantstellingen (par. 5.1.2).

Daartegenover groeit al langer het besef -zowel bij financiers als in de cultuursector zelf- dat culturele activiteiten een hoog potentieel aan maatschappelijke revolverendheid bezitten. Die opbrengst moet in elk geval aannemelijk zijn om voor honorering in aanmerking te komen, en bij de vaststelling ook zoveel mogelijk worden aangetoond (par. 5.1.3).

Zie ook bijlage E in het Businessplan “Een revolverend cultuurfonds?”

c. **Waar te vinden:**

Opdracht

- Lening en garantstelling uitdrukkelijk als financieringsvorm genoemd en uitgewerkt (art. 5)

- Het fonds kan ook participaties en deelnemingen aangaan (art. 6)
- De stichting moet te allen tijde kunnen rapporteren over de verdeling van verstrekte financiering over de diverse categorieën naar mate van revolverendheid (art. 9 lid 1 onder A)

Datum

9 september 2014

Documentnummer

GS: 3660455

PS: 3666524

Financieringsreglement

- Financiering uit het fonds heeft primair een revolverend karakter; geldbedrag à fonds perdu als de aanvrager aantoont dat revolverendheid van meet af aan niet te verwachten is (art. 4 leden 2 en 3)

4. Netwerk

a. **Opdracht PS:**

Betrokkenheid van een divers samengesteld netwerk bij de uitvoering van het fonds afkomstig uit overheden, onderwijs, ondernemers en maatschappelijke organisaties (4 O's).

b. **Businessplan:**

Het succes van Brabant C is nauw verbonden met een goed functionerend netwerk dat zich in Brabant rond kunst en cultuur manifesteert (par. 1.2.2). Ook bedrijven, maatschappelijk middenveld, onderwijs en overheden die cultuur een warm hart toedragen spelen daarin een belangrijke rol (par. 4.2). Niet alleen als direct betrokkenen bij projecten, maar ook als adviseur en klankbord voor de stichting (par. 1.2.3, par. 7.1). Het netwerk is dus één van de drie elkaar versterkende elementen van Brabant C, naast aanjaagfunctie en fonds. De stichting Brabant C Fonds gaat daarom een initiërende en verbindende rol spelen in dit netwerk (par. 8.3.6). Dit sluit aan bij ontwikkelingen in de samenleving (de netwerksamenleving) en de vernieuwende aanpak die de Provincie voorstaat: kunst en cultuur als product van de samenleving (par. 3.3, par. 6.1).

In de uitwerking zal samen worden gewerkt met de steunorganisaties cultuur in het organiseren van bijeenkomsten en andere netwerkactiviteiten (hoofdstuk 9).

c. **Waar te vinden:**

Opdracht

- Het portfolio dient een divers samengesteld netwerk van overheden, onderwijs, ondernemers en maatschappelijke organisaties op te leveren (art. 2 lid 1 onder a)

Statuten

- Het bestuur kan commissies of werkgroepen instellen: heel open geformuleerd om hier met het oog op het netwerk zo groot mogelijke ruimte qua samenstelling en doelstellingen in te houden (art. 19)

Financieringsreglement

- Projecten moeten een bestendige verbreding en verdichting teweegbrengen tussen partijen die op enige wijze belang hebben bij cultuur. (toelichting op art. 21 en 25 lid, 1 letter b, versterking van het cultuursysteem)
- Naast de cumulatieve vereisten uit lid 1 van de art. 21 en 25, moeten projecten aan minimaal twee van vijf optionele vereisten voldoen. Twee van die vijf zien op verbreding van het cultuursysteem naar andere domeinen (art. 21 en 25 lid 2, letters d en e).

Datum

9 september 2014

Documentnummer

GS: 3660455

PS: 3666524

5. Transparante governance

a. **Opdracht PS:**

Een transparante governance structuur waarin de provincie volledige zeggenschap heeft over de doelen en te allen tijde op basis van tussenrapportages kan bijsturen.

b. **Businessplan:**

De governance-structuur is uitgewerkt in lijn met de Governance Code Cultuur en de AWB. De stichting is een bestuursorgaan, dus ook de Wob is volledig van toepassing (par. 8.1). De stichting is uitgewerkt in een Raad van Toezicht- model, met een directeur/bestuurder die de eindverantwoordelijkheid draagt. De uitwerking is in lijn met wijze waarop de andere provinciale fondsen zijn vormgegeven(hoofdstuk 8).

Transparantie is ook geborgd de wijze van besluitvorming over projectvoorstellen. Belangrijk onderdeel in dit kader is de positie van de onafhankelijke adviescommissie, die de directeur/bestuurder adviseert over de financieringsaanvragen (hoofdstuk 7).

c. **Waar te vinden:**

Opdracht

- De stichting mag haar kerntaken niet overdragen (art. 2 lid 3)
- Het Businessplan is leidend voor inrichting van de governance (art. 3 lid 1)
- Financiering dient altijd in overeenstemming te zijn met Europese regels (art. 5 leden 3 en 5)

- Zowel de leden van organen van de stichting als de te financieren projecten dienen te voldoen aan integriteitsnormen die voortvloeien uit wettelijke kaders en het vermijden van belangenverstremgeling (art. 7)
- De stichting moet een transparante administratie voeren en de Provincie te allen tijde van heldere informatie op benoemde onderdelen kunnen voorzien, ook m.b.t. de kosten voor uitvoering (art.9)

Statuten

- De statuten staan vrijwel volledig in het teken van governance met transparantie, ondubbelzinnige toedeling van taken en overeenstemming met wettelijke voorschriften, bv. zichtbaar in art. 14 (informatieverstrekking), 17 (tegenstrijdig belang) en 22 (bezoldiging)

Financieringsreglement

- Het financieringsreglement staat vrijwel volledig in het teken van transparante besluitvorming, bv. zichtbaar in art. 10, 21, 22, 25 en 26 m.b.t. de punten waaraan aanvragen worden getoetst

Datum

9 september 2014

Documentnummer

GS: 3660455

PS: 3666524

6. Monitoring en evaluatie

a. **Opdracht PS:**

Voor monitoring, evaluatie, verantwoording en begeleiding van het fonds aan te sluiten bij de systematiek van de eerder door de provincie opgerichte investeringsfondsen en de eerste evaluatie te laten plaatsvinden in 2017, op basis waarvan PS kunnen bijstellen of besluiten tot beëindiging ervan. Bovendien zal GS jaarlijks rapporteren via de P&C cyclus.

b. **Businessplan:**

Een goede monitoring en evaluatie van Brabant C op doelen en maatschappelijke effecten is verankerd in de stukken. Er wordt aangesloten bij de systematiek en de cyclus van de andere provinciale fondsen. Voor de concretisering van de punten waarop wordt geëvalueerd, wordt overleg gevoerd met BrabantKennis. De doelen en resultaten zoals genoemd in het businessplan zijn hiervoor de basis (par. 4.3). Daarnaast vindt monitoring plaats op risicofactoren, waarover de stichting eveneens aan GS dient te rapporteren (hoofdstuk 11)

c. **Waar te vinden:**

Opdracht

- informatie verstrekken aan Provincie over uitvoering van de werkzaamheden is na het fondsbeheer een kerntaak van de stichting (art. 2 lid 1 onder b)
- de stichting moet te allen tijde over benoemde grootheden kunnen rapporteren aan de provincie m.b.t. projecten in beheer, projecten in voorbereiding, aanjaagfunctie, bijdragen van derden, bijdrage van het portfolio aan de Agenda van Brabant en kosten voor uitvoering en organisatie (art. 9)
- uiterlijk 30 juni 2017 evaluatie van uitvoering van de opdracht en de wijze waarop het fonds tot dan heeft gefunctioneerd (art 9 lid 3)

Statuten

- Eisen m.b.t. jaarrekening met accountantscontrole en -verslag (art 21)

Datum

9 september 2014

Documentnummer

GS: 3660455

PS: 3666524

7. Kosten uitvoering en organisatie

a. **Opdracht PS:**

Jaarlijks maximaal ter hoogte van 3% van het nominale fondsbudget te besteden aan organisatie en uitvoering.

b. **Businessplan:**

De organisatie en kosten zijn uitgewerkt in paragraaf 8.4 van het businessplan. Er zal een kleine organisatie worden gevormd, bestaande uit 4 kernfuncties (directeur, scout, secretaris en netwerkcoördinatie) en een flexibele schil van advies en ondersteuning. Met het oog op goede uitvoering en beheer zijn er ook een Raad van Toezicht en een Adviescommissie.

De steunorganisaties zetten adviseurs en project-accounthouders in voor het begeleiden van projecten. Voor een groot deel valt dit werk binnen reguliere taken van steunorganisaties. Vanuit efficiëntie en kosten overwegingen zal het fonds zich huisvesten in het gebouw van bkbc, de steunorganisatie die qua werkproces het best bij het fonds aansluit. Op deze wijze kan tegen lage kosten gebruik worden gemaakt van de daar aanwezige faciliteiten en systemen. Voor de ondersteuning op financieel-administratief en secretariael gebied, alsmede voor de controller-functie wordt een service-level-agreement afgesloten met bkbc.

Op deze wijze wordt aan de opdracht van PS om jaarlijks maximaal 3% van het nominale fondsbudget te besteden aan organisatie en uitvoering worden voldaan. De 3% wordt overigens als plafond gezien en niet als richtsnoer.

Deze uitwerking van de uitvoeringsorganisatie is tot stand gekomen in samenwerking met de uitvoeringsorganisaties bkbc, Kunstbalie, Erfgoed Brabant en Cubiss. Zij werken enthousiast en toekomstgericht mee aan verdere realisatie.

Datum

9 september 2014

Documentnummer

GS: 3660455

PS: 3666524

c. **Waar te vinden:**

Opdracht

- Het totaalbedrag van de uitvoeringskosten zal per jaar niet méér dan 3% van het nominaal fondsvermogen bedragen (art. 4 lid 7)

Financiën

Het Brabant C Fonds is bedoeld als een impuls en heeft een tijdelijk karakter. Het fonds loopt van rechtswege af, tenzij Provinciale Staten anders besluiten. De eerste tranche financiering van het fonds loopt tot en met 2018. Over een eventuele tweede tranche zal PS besluiten op basis van een evaluatie in 2017.

In het businessplan is een overzicht gegeven van de inzet van de beschikbare €25 miljoen over de periode 2015 tot en met 2018. Indien de realisatie van een jaarprogramma op enig moment achterblijft bij de prognose, blijft het geld voor de volgende jaren beschikbaar in het Brabant C Fonds. Indien in enig jaar het voor dat jaar vastgestelde subsidieplafond is bereikt, kan de stichting zo nodig aan GS toestemming vragen (door middel van een aanpassing van het jaarplan) om het subsidieplafond te verhogen. Zo kan op basis van praktijkervaring met de nieuwe aanpak van het fonds het investeringsritme zo nodig worden aangepast en ontstaat enige flexibiliteit.

Europese en internationale zaken

Het Brabant C Fonds is gericht op het in Brabant mogelijk maken van kunst en cultuur van (inter-)nationaal niveau en uitstraling en als zodanig draagt het bij aan het versterken van de vrijetijdseconomie en het realiseren van meer bezoekers aan Brabant afkomstig van daarbuiten.

Om het (inter-)nationale niveau en uitstraling te realiseren, zal in de uitvoering onder meer aansluiting gezocht worden bij Europese partners en netwerken. Een voorbeeld hiervan is het Districts of Creativity Network waartoe Brabant januari jl. is toegetreden, een internationaal netwerk van sterke creatieve en innovatieve regio's variërend van Vlaanderen en Baden-Württemberg tot Rio de Janeiro en Shanghai.

Het Brabant C Fonds zal zich in samenwerking met Bureau Internationale Zaken van de provincie ook inspannen om kandidaat-initiatiefnemers te informeren over Europese programma's en bijbehorende financieringsmogelijkheden, om meer (cultuur)investeringen van buiten de provincie Noord-Brabant en van buiten de reguliere cultuurmiddelen aan te trekken voor cultuur in Brabant.

Datum

9 september 2014

Documentnummer

GS: 3660455

PS: 3666524

Planning

De voorbereidingen zijn er op gericht uiterlijk in januari 2015 tot oprichting van de stichting Brabant C Fonds over te gaan.

Wensen en bedenkingenprocedure

- a. PS wordt gevraagd om wensen en bedenkingen voor of tijdens de behandeling van het voorstel in de Commissie Cultuur en Samenleving op 10 oktober 2014 kenbaar te maken.
- b. Het College zal, afhankelijk van de input van de commissie op 10 oktober 2014, haar reactie in de vorm van een Memorie van Antwoord, al dan niet tezamen met een Nota van Wijziging respectievelijk herzien Ontwerpbesluit, aan PS kenbaar maken.
- c. Op 31 oktober besluiten PS al dan niet wensen en bedenkingen kenbaar te maken aan GS met betrekking tot het voorgenomen besluit om de Stichting Brabant C Fonds op te richten en verder uit te voeren.

Nadat de besluitvorming van PS in deze is afgerond, zal het College toestemming vragen aan de Minister van BZK. We verwachten uiterlijk medio december een besluit van de minister. Het College zal Provinciale Staten hierover informeren.

Het streven is om de stichting vervolgens in december 2014 op te richten en in januari 2015 te lanceren.

Bijlagen

1. Brabant C Fonds in een notendop
2. Businessplan Brabant C Fonds
3. Ontwerp Opdracht Brabant C Fonds
4. Ontwerp Statuten Brabant C Fonds
5. Ontwerp Financieringsreglement Brabant C Fonds

Datum

9 september 2014

Documentnummer

GS: 3660455

PS: 3666524

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter

de secretaris

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk mw. ir. A.M. Burger

Auteur: H.L.A. Duenk, hduenk@brabant.nl, (073) 680 85 09
Cluster Cultuur en Samenleving/Afdeling Cultuur

